

YARIN GÜNEŞ
YENİDEN
DOĞACAK

VÉRONIQUE MACIEJAK

YARIN GÜNEŞ YENİDEN DOĞACAK
VÉRONIQUE MACIEJAK

Özgün Adı: Demain Se Dessine Aujourd'hui
© 2022 Éditions Eyrolles, Paris, France

© 2022 YAN PASAJ YAYINEVİ, İSTANBUL, TÜRKİYE

Bu eserin Türkçe yayın hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-74632-8-9

Baskı: Mayıs 2023

Çeviri: Gülşah Ercenk
Editör: Gözde Sayınsoy
Son Okuma: Tuğçe Özdil Sarıkaya
Sayfa Tasarım: Bahadır Erşik
Kapak Tasarım: Füsun Turcan Elmasoğlu

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. ve Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mh. Devekaldırımı Cd. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No: 6/13 Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 52729

YAN PASAJ YAYINEVİ

Acıbadem Mh. Acıbadem Cd. 124/10 Kadıköy/İstanbul
Sertifika No: 49450
info@yanpasaj.com
www.yanpasaj.com

YARIN GÜNEŞ
YENİDEN
DOĞACAK

VÉRONIQUE MACIEJAK

ÇEVİREN: GÜLŞAH ERCENK

YAN | PA
SAJ

Öğretmenlik mezunu **Véronique Maciejak**, yaklaşık on yıl boyunca medya sektöründe çalıştı. Ebeveyn danışmanlığı, şiddetsiz iletişim, empatik yaklaşım ve pozitif disiplin konularında atölye çalışmaları, eğitimler, konferanslar düzenledi. Ebeveynlik üzerine üç rehber kitabı ve biri, ebeveynin tükenmişliği konulu üç kişisel gelişim kitabı bulunmaktadır. Véronique Maciejak eşi ve üç kızıyla birlikte bir köyde yaşamaktadır.

Gülşah Ercenk 1991 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Cezayir Büyükelçiliğinde çevirmen, Paris Türk Büyükelçiliğinde büyükelçi sekreteri olarak çalıştı. Farklı yayınevlerine Fransızcadan Türkçeye kitaplar çevirdi. Hâlen Kanada'da yaşayan Ercenk, anaokulu öğretmenliğiyle birlikte çeviri yapmaya devam etmektedir.

Yazarın notu

Bu eser bir kurgudur, kitabın kahramanı ile gerçek veya artık hayatta olmayan kişiler arasındaki her türlü benzerlik tamamen tesadüfidir.

Kitapta bahsi geçen yerler (Barré-les-Douces, BricoRémi, Vascos Parkı, Théodore Gavignet'nin muayenehanesi, Sainte-Capucine Kilisesi, Okawu...) bu kitabın sayfaları dışında hiçbir yerde bulunmamaktadır. Aynı isimde olan yerler veya şirketler mevcut ise, bu tamamen tesadüfi bir durumdur.

Giriş

20 Kasım Çarşamba, 20.00

Neredeyse iki saattir Dr. Gavignet'nin karanlık bekleme odasında oturuyorum. Odadaki yegâne ışık kaynağı olan tavadaki kare şeklindeki lambadan bir yanıp bir sönen zayıf bir ışık yayılıyor. Neyse ki muayenehanenin camlı kapısı sayesinde koridordaki parlak neon ışık biraz olsun içeri giriyor; böylece bekleme odası insanın gözüne daha az korkunç görünüyor. Önümde sadece bir kişi kaldı, ondan sonra sıra bana gelecek. Ellerimi kavuşturmuş oturduğum yerde başparmaklarımı birbirlerinin etrafında döndürerek kendimi oyalamaya çalışıyorum. Keşke kitap okuyabilseydim, ancak konsantre olamıyorum. Düşünceler beynimin içinde dönüp duruyor; geniş getirir gibi, hiç durmadan son birkaç gündür olanları düşünüp duruyorum... Biraz olsun zihnimi sakinleştirmek için gözlerimi kapatıyorum. Oldum olası stresli bir yapım vardır, lise yıllarından beri kendimi sakinleştirmek için spordan (pek bana göre değil) bitki çaylarına (pek etkili değil) kadar denemediğim şey kalmadı. Sonunda bana en uygun yöntemi bulan Théodore Gavignet -evet ta kendisi- oldu:

Karından kontrollü nefes alıp vermek. Karnımı iyice şişirerek yavaşça nefes alıyorum, sonra birkaç saniye nefesimi tutup olumlu bir şey düşünüyorum, bu durumda gözümün önüne bir plaj getiriyorum, sonra yine aynı şekilde yavaşça nefes verirken beni huzursuz eden her şeyi nefesimle birlikte dışarı attığımı hayal ediyorum. Bunu beş defa tekrarlıyorum. Gözlerimi açtığımda kendimi çok daha hafiflemiş hissediyorum. Elbette endişelerim yok olmuyor, sihirli bir yöntem değil sonuçta, ama bu sayede endişelerimi sükûnetle ele alabiliyorum.

Sırada benden önce bir anne ve oğlu var. Bekleme odasındaki yeşilimsi kanepede oturan kadın oğluna ninniler mırıldanırken, sık sık eliyle alnını yokluyor. Sesi yumuşacık, sımsıcak, hareketleri son derece nazik. Uzun ve dalgalı sarı saçları oğlunun yüzünü gıdıklıyor, oğlan ha bire eliyle annesinin saçlarını itiyor. Üzerindeki çiçekli geniş eteği ve kollarına taktığı bir sürü bilezikle bohem bir artist havası taşıyor. Müzisyen olsa gerek diye düşünüyorum... Hayır, daha ziyade şarkıcı olmalı. Belki de bu akşam sahneye çıkması gerekiyordu ve onu dinlemeye gelenler o an en büyük derdinin geçici bir ünden çok, oğlunun sağlığı olduğunu bilmeden sahneye çıkacağı anı bekliyorlardı. İki ila dört yaşında olduğunu tahmin ettiğim oğlan, sabırsızlık belirtileri göstermeye başlıyor. Ayaklarıyla havaya tekmeler savurarak ağlamaya koyuluyor. Genç kadın oğlunun kulağına sevgi sözleri mırıldanıp gözyaşlarını siliyor. Bu sahne beni duygulandırdığı kadar yaralıyor da. Gözlerimi kaçırıyorum. Benim de aynı kanepede annemin kucağında oturduğum günler çok gerilerde kaldı. O zaman da beklemek çok uzun geliyordu.

Théodore Gavignet işini titizlikle yapan doktorlar sınıfına dahil olduğundan, hastalarına zaman ayırmayı seviyor. Bütün zamanını. Bazen aşırıya kaçabiliyor. Doğru tanıyı koyduğundan emin olmak istiyor, bunu yaparken hastalarının içini

rahatlatmayı da ihmal etmiyor. O yüzden hastasını dinliyor, muayene ediyor, düşünüyor, hastasını yeniden dinliyor ve sonra reçetesini yazıyor. Bedenin hastalıklarını tedavi ettiği kadar ruhunkileri de tedavi ediyor. Sırf onunla konuşmak ve var olduklarını hissetmek için onu görmeye gelenler var. Onun kadar iyi kalpli bir doktor daha görmedim. İnsanları gerçekten seviyor. Zengin olmadı belki, ama en azından burada, Barré-les-Douces'ta yaşayan pek çok kişinin kalbini kazandı. Annem, babam ve ben ona daima sadık kaldık. Hatta zamanla aile dostumuz bile oldu. Düzenli aralıklarla babamla birlikte köyün derneğinin düzenlediği faaliyetlere katılıyorlar. İlkokul dönemlerimde annem sık sık beni muayeneye götürüyordu. İki tane bir şişen bademciklerim ve her gün çektiğim karın ağrıları yüzünden en az benimki kadar kendi içini de rahatlatmaya ihtiyacı vardı. Endişeli bir çocuktum ve en ufak bir terslik vücuduma işliyordu. Hastalık ya da daha ziyade *acı, bir şeyler diyordu**. Doktor Gavignet daha en başından beri her şeyi anlamıştı, ama su katılmamış bir bilim insanı olan annem, nihayetinde hastalıklarımın dillenmemiş sözler olduğuna inanmıyordu. Kaldı ki ben de inanmıyordum. Her ikimiz de “gerçek” ilaçlar içeren bir tedavi istiyorduk. Keşke Théodore'u daha çok dinleseymişim. Özellikle de onu en son gördüğümde, iki yıl önce, o...

Kısaca, bir psikoterapiste görünmemi tavsiye etmişti. Israrı karşısında işi inada bindirmiş, önerisini hiç düşünmeden reddetmiştim. Unutmak için kendimi insanlardan izole etmeyi tercih ettim, şartlar ne olursa olsun yüzümden gülümsememi eksik etmeyip geri kalan her şeyi içime sımsıkı kilitledim, her zaman yaptığım gibi.

* Yazar, Fransızca'da hastalık anlamına gelen *maladie* kelimesiyle, *acı dedi ki* anlamına gelen ve aynı şekilde okunan *mal a dit* arasındaki benzerliğe vurgu yapıyor. (ç.n.)

Ethan'a kadar.

Ethan...

Adını anınca bile kalbim sıkışıyor, karnım düğümleniyor. Onu unutmam gerek... Üstelik şu an buradaysam bu onun yüzünden!

Birden bir çığlık sesiyle dalmış olduğum düşüncelerden sıyrılıyorum. Bekleme odasındaki oğlan çocuğundan geliyor; bir köşede duran ve içinden parçaları eksik yapbozlar, kırık küpler ve yırtık kitaplar taşan oyuncak kutusunu gördü. Görünüşe bakılırsa bu keşif onu bir hayli heyecanlandırıyor. Bizim fırıncının, vitrinindeki vanilyalı ekler -en masum günahım-karşısında ben de böyle heyecanla bağırırsam nasıl bir tepki vereceğini merak ettim. Büyük ihtimalle içime şeytan girdiğini düşünüp bir daha dükkânına ayak basmamı yasaklardı. Annesi gidip bulduğu hazineyi keşfetmesine izin vermeyince çocuğun coşkusu yerini umutsuzluğa bırakıyor. Oyuncaklar -daha doğrusu oyuncaklardan geriye kalanlar- görünüşe göre uzun süredir temizlenmemişlerdi. Anne, oğlunun buraya gelirken yanında getirdiğinden daha fazla mikropla gitmesinden korkuyor kuşkusuz. Oğlan, kendini annesinin kollarından kurtarmak için çırpınıp duruyor. Ateşi olmasa belki daha bir pervasız olabilirdi, buna rağmen küçük bir şeytan gibi çırpınıyor. Hasta olmasa neler yapabileceğini hayal etmeye dahi korkuyorum. Tiz çığlıklarından o kadar rahatsız oluyorum ki bir an kendimi odandan dışarı atmak istiyorum. Ama yapmıyorum, kendini durumdan zaten yeterince rahatsız hisseden annesine saygısızlık olsun istemiyorum. Kadının sükûnetine ve nezaketine hayran kalıyorum. Oğlunu kucağında tutmaya çalışırken kulağına bir şeyler fısıldıyor, ama ne dediğini tam olarak kavrayamıyorum. Taktiği işe yarıyor: Velet sonunda sakinleşiyor. Bravo. Belki de bana duyurmadan, "Karşıda oturan kadını görüyor musun? Yaramaz çocukları yiyen kötü

kalpli bir cadı o. Böyle bağırmaya devam edersen seni evine götürüp fırınında kızartır!” diyerek ödünü patlatmıştır. Çocuğun bana attığı korku dolu bakışlara bakılacak olursa bu pekâlâ mümkün.

Bir gün çocuklarım olur mu bilmiyorum, ama olacak olursa, istedikleri tüm kirli ve rezil eşyayı ağızlarına sokmalarına izin vereceğimi söyleyebilirim. Kolay olan çözümü seçeceğim: Karşımdakini deli gömleği gibi sarmalayıp laf anlatmaya çalışmak hiç bana göre değil. Bence ebeveyn olmak zaten yeterince zor bir iş, üzerine daha fazla zorluk ilave etmeye hiç gerek yok. Üç çocuk annesi olan iş arkadaşım ve dostum Josy bana hayatını anlatırken neredeyse tüplerimi bağlatmak istiyorum. Zaten her gün işten yorgun çıkıyorum, akşam da evde anne rolüne hapsolmek mi? Hayır, teşekkürler. Daha yeni yirmi altı yaşına bastım, bekârım... Kendi kendime bakıyorum ve bu kadarı da zaten yetip de artıyor!

Çocuk yeniden ağlamaya başlıyor. “Böğürmeye” demek daha doğru olurdu. Anne sabrını korumaya devam ediyor. Hindistan’da Dalay Lama’nın yanında staj yapmış olmalı, başka türlü mümkün değil. Şansıma muayenehanenin kapısı nihayet açılıyor. Velet, Théodore’un neşeli bakışları altında ardına dahi bakmadan içeri dalıyor. Théodore kapıyı arkalarından kapatırken bana göz kırpmıyor. Onu iki yıldır görmemiş olmama rağmen hiç değişmemiş. Sanki kilisede ayine gidecekmiş gibi, jilet gibi ütülenmiş üç parçalı takım elbisesinin içinde her zamanki gibi çok zarif görünüyor. Tepesindeki dimdik beyaz saçları ve küçük yuvarlak gözlükleriyle de daha çok, deli bir bilgini andırıyor. Âdeta dünyanın bütün yükünü omuzlarında taşıyormuşçasına hafif kambur yürüyor. Küçükken onun yüz yaşında olduğunu tahmin ediyordum. O zamandan beri daha objektif olduğumdan, şimdi daha ziyade yetmiş beşine yaklaştığını söyleyebilirim. Ne şanslı adam!

Zaman ona hiç etki etmediği gibi, işin güzeli gittikçe gençleşiyor da. Bekleme odasının tam tersine. Bekleme odası amiyane tabirle *yerinde saydı*. Şimdi son hastalar da gidince, uzun uzun inceliyorum. Minimalist ve güzel sayılmayacak bekleme odasında sadece en elzem şeyler var: yıpranmış bir kanepa, birbirleriyle eş olmayan –korkunç rahatsız– birkaç ahşap sandalye ve içi rengârenk çöplerle dolu bir çöp kutusuna benzeyen bir oyuncak kutusu. Tek dekorasyon eşyası duvarlardaki sararmış eski afişler. Çocukluğumda bu odada o kadar çok zaman geçirdim ki hepsini ezbere biliyorum. Afişlerden biri, emzirmeyi teşvik ediyor; bir diğeri, 2000 yılının aşı takvimini gösteriyor, üçüncüsü ise Stop'ptitetoux adlı öksürük şurubunun mezziyetlerini övüyor. Théodore Gavignet kuşkusuz empatik bir doktor, ancak dekorasyon konusunda uzman olduğu söylenemez.

Kırk beş dakika sonra kapı yeniden açıldığında nihayet sıra bana geliyor. Théodore'un masasının karşısındaki kırmızı renkli suni deri koltuğa yerleşiyorum. Başıyla, “seni dinliyorum” der gibi bir işaret yapıyor. Gözlerim buğulanıyor, düşüncelerim allak bullak oluyor, içimi büyük bir stres kaplıyor... Birkaç saniye gözlerimi kapatıp düşüncelerimi toparlamaya çalışıyorum. Gözlerimi açtığımda onun sevgi dolu bakışlarıyla karşılaşıyorum. Gözleri hâlâ aynı açık renkte. Daha baktığınız ilk anda sizi sakinleştiren ve içinizi rahatlatan gök mavisi renginde. Son bir kere daha uzun bir nefes alıp sorunumu olduğu gibi anlatmayı seçiyorum:

“Doktor, ben delirdim.”

Yüzünde hiçbir yargılama ifadesi yok.

“Hiç kimse mükemmel değildir.”

“Ben çok ciddiğim,” diyorum sinirle. “Şizofren olduğumu düşünüyorum.”

Théodore koltuğuna gömülürken haykırır gibi, “Ah,

demek tanını bile koydun!” diyor. “Bana müthiş zaman kazandırmış olduğunu belirtmeliyim.”

“Doktor...”

“Dinle Chloé,” diye devam ediyor, şefkat dolu bir sesle. “Seni küçüklüğünden beri tanıyorum. Sence şizofren olsaydın bunu daha önce fark etmez miydim? Dürüst olmam gerekirse, ben ne kadar poliglotsam* sen de o kadar şizofrensın.”

Yüzümdeki hayal kırıklığını görünce, Doktor Fransızca dışında bir dil bilmediğini söyleyerek ilgiyle bana doğru eğiliyor.

“Bana her şeyi başından anlatmaya ne dersin?” diyor.

“Kendimi kaybolmuş hissediyorum...”

Saat bir hayli geç olmasına rağmen hiç tereddüt etmeden cevap veriyor:

“O hâlde, sana yolunu bulman için yardım edeceğim. Seni rahatsız eden şeyi anlat bana.”

“Nereden başlayacağımı dahi bilmiyorum.”

“En baştan başlamak en iyisi.”

“Doktor...”

“Çok ciddiym Chloé,” diye sözümü kesiyor. “İddia ettiğin gibi, ‘deliliğinin’ başladığını düşündüğün günden başla. Vaktim bol, sen son hastamsın. Hem sonra... senin de bildiğin gibi, evde beni bekleyen kimse yok.”

Doktorun gözlerini karanlık bir bulut kaplıyor. Yaklaşık yirmi sene önce biricik oğlu menenjitten öldü. Bütün köy cenazesine katılmıştı, korkunç üzücüydü. Henüz altı yaşında olmama rağmen, hâlâ hatırlıyorum. Muayenehane aylarca kapalı kalmıştı. Kendi acısının üstüne bir de kocasının acısına dayanamayan karısı bir süre sonra Théodore’u terk etmişti. Annemle babam kendisiyle o dönemde yakınlaştılar, onu sık

* Poliglot : Çok dilli. (ç.n.)

sık pazar günleri öğle yemeğine davet etmeye başladılar. Sonra bir gün, muayenehanesini yeniden açtı ve hayatına devam etti. Tek başına.

“İkimiz için yemek ısmarlayacağım,” diyor yeniden neşeli bir tonla. “Hint yemeğine ne dersin?”

Masasının üstündeki karmakarışık kâğıt yığınının arasından rastgele çektiği menüyü inceliyor. Zayıf noktalarından birinin de bürosunu düzenlemek olduğu belli oluyor.

“Görünüşe göre alışveriş merkezinde yeni bir yemek şirketi açılmış. Şansımıza evlere servis de yapıyorlar.”

“Aç değilim, ama... Teşekkür ederim.”

“Seni rahatsız eden şeyi anlattığında, muhtemelen iştahın geri gelecektir,” diyor. “Konuşmak enerji gerektirir. Tadım menüsü alacağım. İnanır mısın, hayatımda hiç Hint yemeği yemedim! Ben ısmarlıyorum, ne de olsa uzun zamandır görüşmedik.”

Son cümlesini sitem olarak alıyorum. Sonuçta psikoterapistte gitmeyi reddettiğim günden beri bir daha onunla karşılaşmamak için büyük bir özen gösterdim. Huzursuz bir şekilde açıklamaya çalışıyorum:

“Çok çalışıyorum...”

“O hâlde, oradan başla!”

“İşimden mi?” diyorum şaşkınlıkla.

“Evet işte! Reyon şefliği görevin bütün zamanını alıyor gibi... O hâlde... İşinden bahset.”

“BricoRémi’de olup biten her şeyi anlatmaya başlarsam, sabaha kadar bitmez.”

“Hiç sorun değil, nasıl olsa uykusuzluk çekiyorum! Restoranı aradıktan sonra seninim.”

BÖLÜM 1

BricoRémi

*İki ay önce
18 Eylül Çarşamba*

Çarşamba BricoRémi’de sakin bir gündür. Genellikle uzmanlığımdan yararlanmayı arzulayacak bir müşteri bulmak için tek başıma reyonlar arasında dolaşırım. Yüzümde kulaklarıma kadar yayılan bir gülümsemeyle dimdik ve kendinden emin adımlarla yürürken gelip geçen müşterilerle göz teması kurmaya çalışırım. Balık yakalamaya hazır bir balıkçıya benziyorum. Çoğu zaman elimin boş kaldığını itiraf etmeliyim. Çarşamba gününün müşterileri bilgili, aceleci ve iş bitiriciler. Ne istediklerini biliyorlar ve hiçbir tavsiyeye ihtiyaçları yok. Çevik adımlarla mağazadan içeri giriyorlar, doğru reyona gidiyorlar, raflara hızlıca bir göz atıp aradıkları objeyi hemen buluveriyorlar hatta çoğu zaman, mağazaya gelmeden önce aradıkları malzemenin stokta olup olmadığını kontrol etmiş oluyorlar.

Çarşamba günlerini işte geçirmeyi pek sevmiyorum; o günler kendimi gerekli görmüyorum. Ve özellikle de Josy çarşambaları çalışmadığından. Yedi, on dört ve on yedi yaşlarındaki üç oğluyla ilgileniyor. Kırk iki yaşındaki Josiane, sadık

bir dost, hayatınıza neşe katan dostlardan. Benden on altı yaş büyük, tecrübeli bir anne ve BricoRémi'nin en çılgın elemanı. Belki de onu bu kadar dinamik kılan çocuklarıdır. Herkes iki büyük oğlunun “iki sevimli hergele” olduklarını söylüyor: Çok sevgi dolu olmakla birlikte, bir o kadar da haylazlık peşindeler. Hayal güçlerinin sınırı olmadığı gibi, yetişkinleri kızdırmaktan da tarifsiz bir mutluluk duyuyor gibiler. Josy kaç kere liseden çağrıldığını artık saymıyor. Marlon ile Jason bana biraz *Harry Potter* efsanesindeki Fred ve George Weasley'i hatırlatıyor. Bu iki hergelenin de sihirbazlık malzemeleri satan bir mağaza açmayacaklarını kim bilebilir? O zamana kadar, Josy her perşembe işe bitkin bir hâlde dönmeye devam edecek. Vestiyerde yeminler ediyor: “Bu çocuklar beni öldürüyor. Kararımı verdim, tam zamanlı işe döneceğim!” Neyse ki kocası çok yardımcı oluyor. Bir metalürji şirketinde tornacı olan Frank, namıdiğer Franky, çocuklarına gerçekten çok düşkün bir baba. Birlikte çok iyi bir ekip oluşturuyorlar. Hatta on beş günde bir baş başa dışarı çıkmayı bile başarabiliyorlar. Peki nereye gidiyorlar dersiniz? Kovboy dansı kursuna! Josy ve Franky'nin bir anlamda Barré-les-Douces'un Fiona Murray'i ve Melvin van Boxtel'i* olduklarını söylemeliyim. Kulüplerinin yıl sonu gösterilerinde oldukça büyük başarılar sergiliyorlar. Hayatımda birbirlerine onlar kadar yakın olan ve ilgi gösteren bir çift görmedim.

Umarım benim de bir gün bir Franky'im olur. Her hâlükârda, Josy'mi buldum ve bu muhteşem bir hediye. Kendisine güvenebileceğim yegâne dostum o benim. Lisedeyken birkaç iyi arkadaşım vardı, ama okul bittikten sonra ilişkiyi devam ettirmeyi beceremedim. SMS'ler, saatlerce süren telefon konuşmaları artık bana göre değil. Snapchat hesabım bile

* 2014 dünya kovboy dansı şampiyonasının mega starları. (e.n.)

yok, siz anlayın artık. Köyde hiç kimseyle ilişkim yok, yaşıttım olan gençlerin hepsi ilk fırsatta köyü terk ettiler. Doğruyu söylemek gerekirse, alışveriş merkezi ile Sainte-Capucine kilisesi dışında pek bir şey de yok burada. Büyük ihtimalle ben de giderdim, şayet... hayat başka türlü olsaydı.

Ama o zaman da Josy'yle ve hayatıma kattığı renkle karşılaşmamış olurum. Dahası, özellikle de ondan öğrendiklerimi öğrenememiş olurum. Zira benim gibi tartışmaktan nefret eden biri için bütün gün onunla yan yana çalışmak hiç kolay değil.

Josy, BricoRémi'nin kasiyer şefi. Aslında tam olarak "Kasa host ve hosteslerinin şefi" deniyor, ama Josiane unvanı umursamıyor, hatta sinir oluyor. Daha önce bir huzurevinde temizlikçi olarak çalışıyormuş. Huzurevi müdürünün kendisine bundan böyle "yüzey teknisyeni" olduğunu söylediği gün o kadar çok gülmüş ki neredeyse "altına işeyecekmiş" (kendisi söyledi, ben sadece aktarıyorum). Maaşının da şatafatlı unvanı gibi yükselip yükselmeyeceğini sormuş. Hayır cevabını alınca hiç gülesi kalmamış ve işi terk etmiş. Benim Josy'im böyledir: ödünsüz ve dobra. İşte böyle, bundan on beş yıl önce bir cumartesi sabahı BricoRémi'ye geldi, alışveriş merkezi yeni açılmıştı.

Onun her şeyi gürültülü, ama neşeli bir gürültü bu. Sesi, yürüyüşü, aynı zamanda bileklerine bağladığı ve kasanın tuşlarına her dokunduğunda birbirlerine çarpan sayısız sallantılı bileklikleri. Josiane yaygın tabirle dedikleri gibi "çok renkli" biri ve kimseyi ilgisiz bırakmıyor. Biraz BricoRémi'nin ruhu ve patron da bunu gayet iyi biliyor. Hiç belli olmasa da neşesiyle çok müşteri çekiyor. BricoRémi, Barré-les-Douces ve çevre halkının bir araya gelmeyi sevdikleri bir mikrokozmos. Bazen yaşlı insanların sırf onunla konuşmak için bir tornavida veya bir paket çivi almaya geldikleri oluyor.

O kadar kendine has bir konuşma biçimi var ki bu da onu çok daha sevimli kılıyor. Sürekli kelimeleri karıştırıyor, bazen cümleleri tam bir bulmaca gibi! Ayrıca dedikleri gibi, kendi iradesinin dışında yeni ifadeler üretme kraliçesi. Kısaca Josy, eşi bulunmaz biri ve ben de onun dostu olmaktan gurur duyuyorum.

Öğle yemeklerini her gün birlikte yiyoruz. Aynı işi yapmadığımız için bu Bay Rémi'yi rahatsız etmiyor. Ben yandaki restorandan bir kutu makarna satın alıyorum, o ise kendine hazırladığı tadı şaibeli ev yemeklerini personel odasındaki mikrodalgada ısıtıyor. Hatta bir kere büyükannesinin lazanya tarifini pancar püresiyle denedi...

Bay Rémi “her ihtimale karşın” mağazada olmamızı istediğinden, öğle yemeklerini asla dışarıda yemiyoruz. Öğle tatili esnasında bir otobüs dolusu amatör tamircinin mağazaya gelmesinden korkuyor olmalı. O yüzden hepimizin her an müsait olmamız gerekiyor, hatta Bay Rémi kontratımıza bu konuda bir madde bile ekledi. İmzalarırken kendimi cumhurbaşkanı gibi hissettim. İnsanın işinde vazgeçilmez olduğunu bilmesi yine de çok gurur verici!

Üstelik Bay Rémi bir ara personelin mağaza için yirmi dört saat hizmete hazır olmasını öngörmüştü. Fransa genelinde bu ilkeyi uygulayan ilk hırdavat ve el aletleri mağazası olmak istiyordu. Neyse ki alışveriş merkezinin yönetim kurulu bu projeyi saçma bulmuş ve hiçbir ekonomik getirisi olmayacağını belirtmişti. Yönetim kurulu müşterilerin sabahın 3'ünde altı çivi ile üç vida almaya akın edeceklerini düşünmüyordu. Bay Rémi sadece talebe cevap vermek istiyordu, anlırsınız ya... “Her ihtimale karşın.” Neticede haftanın altı günü sabah 8.30'dan akşam 8.00'e kadar açıldık ve her an müşteriye hizmete hazır olmak zorundayız.

Çarşambaları hariç. Çarşamba günleri istisnai olarak öğle yemeği için dışarı çıkmaya iznimiz var. Ben de fırsatı kaçırmıyorum, özellikle de D'Jonatane'nın öğle tatili de benimle aynı saatte olduğundan ve o da yemeğini personel odasında yediğinden. Evet, D'Jonatane, *D* ve *e* ile ama *h*'siz. Sanırım anne-babası havalı bir isim koymak istemiş. Yazık! Aslında pek de acımıyorum... César ödül töreni Fransız sineması için ne ise, o da ukalalık için o: zirve. BricoRémi'de çalışmaya başlamadan önce, Bay Rémi'nin mal satın aldığı en iyi el aletleri markalarından biri olan Facom'da satış temsilcisiydi. Patron onu benimle tanıştırdığında bana söylediği ilk şey, "Önceki şirketimde satış temsilcileri arasında 1 numaraydım," oldu. Daha baştan rengini belli etmişti. Adamın tek takıntısı rakamlar ve performans, dahası sürekli kendini öne çıkartmaya bayılıyor. Onunla aramızda dünya kadar fark olduğunu söyleyebilirim. Ben daha çok geri planda çalışıyorum: Yeterince çalışırsam fark edileceğimden eminim. Oysa D'Jonatane'nın aklında iyi bir fikir oluşmaya başladığı an, bundan bütün BricoRémi'nin haberi olacağından emin olabilirsiniz. Ona zerre kadar güvenmiyorum: Başkalarının gözünde parlamak için gerçeği işine geldiği biçimde değiştiren tiplerden.

Böylece çarşamba günleri öğle yemeğini dışarıda yemeği alışkanlık hâline getirdim. Hep aynı ritüeli uyguluyorum. Öğlene doğru mağazadan çıkıyorum, dükkânların ve galerilerin önünden geçip B kapısına doğru yürüyorum ve çıkışın hemen yanındaki Japon yemekleri satan Okiwu'ya uğruyorum. O günkü ruh hâlime ve iştahıma bağlı olarak, *maki sushi*, *yakitori** veya *sashimi*** satın alıyorum. Haftanın yegâne küçük

* Yakitori Japon mutfağından bir tür tavuk kebabıdır. (*e.n.*)

** Sashimi, bir Japon mutfağı yemeğidir. İnce dilimlenmiş, çoğunlukla deniz mahsulü çiğ et ile yapılır. (*e.n.*)

değişkeni bu. Sonra, yiyeceğimi ve termosumu kolumun altına alıp çıkıyorum. Saat 12.15 civarı oluyor. Bazen birkaç dakika B kapısının güvenlik görevlisi Amine ile sohbet ediyorum. Yani sohbet dediysem... Daha ziyade usulen bir iki cümle ediyoruz. Sonra otoparkı geçip Vascos parkına ulaşmam yedi dakikamı alıyor. Genellikle bahçenin tam ortasındaki çeşmenin yakınına oturuyorum. Orası hem serin oluyor hem de daima sakince oturup yemeğimi yiyebileceğim boş bir bank bulabiliyorum. Daima... Bugün hariç.